

Een foto van de jonge schrijver

Philippus Breuker e.a. (red.) - De fascinatie voor Slauerhoff

Obe Postma Selskip en uitgeverij Bornmeer, Gorredijk, 144 blz., €15

Toen Gerard Reve de P.C. Hooftprijs kreeg, noemde hij Jan Jacob Slauerhoff en Louis Couperus zijn 'romantisch-decadente' voorgangers en voegde eraan toe, dat beiden „goeddeels vergeten” zouden zijn. In werkelijkheid valt dat enorm mee, als de plannen van Paul Verhoeven om Couperus' 'Stille Kracht' te verfilmen doorgaan, en uitgevers er brood in zien het werk van Slauerhoff steeds opnieuw uit te brengen. Anderzijds: dat hij in één groep hoort met Kurt Cobain, Jimi Hendrix en James Dean (zoals Arjan Mulder in de Gids beweerde) is weer te veel van het goede.

Als geboren Leeuwarder heeft Slauerhoff in Friesland in elk geval een streepje voor. Vandaar dat hij hier vaak wordt aangehaald, een gedicht van hem in het Leeuwarder plaveisel ligt, twee bustes door de stad dolen (eentje staat in de gelijknamige meubelzaak), zijn hoofd aan een Vlieland-er gevel hangt en zijn pet – van brons – aan de kerkhofmuur van Jorwert. En nu heeft het Obe Postma Selskip een bundel uitgegeven, 'De fascinatie voor Slauerhoff', met daarom zes van de

Obe Postma was gefascineerd door Slauerhoff op deze foto. Van links naar rechts staand J.W.F. Werumeus Buning, C.J. Kelk, Constant van Wessem, Hendrik Marsman en broer Feije Slauerhoff, zittend J. C. Bloem, Adriaan. Roland Holst, Slauerhoff en Jan Greshof. (Collectie Letterkundig Museum)

zeven lezingen die vorig jaar september in Tresoar werden gehouden. De titel dekt de lading altijd, omdat fascinatie van alles kan betekenen, tot en met de schok die de Friese dichter Obe Postma kennelijk heeft gevoeld toen hij – zeventig jaar oud – van de dood van Slauerhoff hoorde, die 38 is geworden. Postma had Slauerhoff tien jaar eerder een examen Fries

afgenomen, maar – zo schrijft Philippus Breuker – zijn gedichten las hij pas na Slauerhoffs dood. 'By de dea van Slauerhoff' is dan ook niet geïnspireerd door poëzie, maar komt voort uit vertedering over een foto in De Groene Amsterdamer van de jonge Slauerhoff tussen een groep schrijvers, voor zijn eerste grote zeereis. Breuker heeft de opmerkelijke

theorie dat Postma al lezend ontdekt moet hebben, dat zijn gedichten Slauerhoff hebben geïnspireerd. Of zoals Breuker het kras formuleert: „Hij las in feite wat hij zelf geschreven had!”, stelt Breuker, die drie gedichten heeft gevonden als voorbeeld. Andere bijdragen gaan over de wijze waarop literatuurgeschiedenissen aandacht aan Slauerhoff besteden, aan Slauerhoffs verwantschap met de doemdenkers van tussen de wereldoorlogen, zijn voortdurend onbehagen, zijn band met schrijver F.C. Terborgh (die zou je sneller als 'goeddeels vergeten' bestempelen) en de gekke vraag of hij nu wel of niet een *Fries* schrijver was.

Vestdijk citeerde eens iemand die beweert: „Hollanders zullen Slauerhoff nooit begrijpen” en Hendrik de Vries las in het werk „iets van de vochtige weemoed van Friesland”, terwijl Anne Wadman, uit ergernis over de Friezen die zich Slauerhoff zo toe-eigenen, noteerde: „Hy wie net ien fan uzen. En dochs ek wol wer.” Slauerhoffbiograaf Hazeu verduidelijkt dat: „Onder een Friese schrijver moet worden verstaan: een schrijver die in Friesland werd geboren, die in Friesland opgroeide en in wiens werk Friesland een rol speelt”

ASING WALTHAUS